

Éves előrehaladási jelentés

az Európai Halászati Alapból társfinanszírozott Halászati Operatív Program
2012. évben elért eredményeiről

2013. június

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZONOSÍTÁS	3
2. RÖVID ÖSSZEFOGLALÁS	3
3. AZ OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTTEKINTÉSE PRIORITÁSI TENGELYENKÉNT	4
3.1. Információ a prioritási tengelyek tekintetében a ténylegesen elért előrehaladásról	4
3.2. A prioritási tengelyekre és az intézkedésekre vonatkozó meghatározott információk	5
3.3. Pénzügyi információk (euróban)	6
3.3.1. A jelentés évére vonatkozó pénzügyi információk (2012)	6
3.3.2. A program elejétől kumulált pénzügyi információk (2008-2012)	8
3.4. Minőségi elemzés	10
3.4.1. Pénzügyi eredmények:	10
3.4.2. Fizikai eredmények, esélyegyenlőség:	11
3.5. Monitoring szabályok	13
3.6. Jelentősebb felmerült problémák és a megoldásukra hozott intézkedések ..	14
3.7. Az operatív program éves vizsgálata után a Bizottság által megfogalmazott ajánlások	14
3.8. Visszafizetett vagy újrafelhasznált támogatás	15
3.9. Az 1198/2006/EK rendelet 56. cikke szerinti jelentős módosulás	15
3.10. Az operatív program végrehajtására vonatkozó általános feltételek változásai	15
3.10.1. Programmódosítás	15
3.10.2. 2. tengely	16
3.10.3. 3. tengely	17
4. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS FELHASZNÁLÁSA	18
5. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG	19
5.1. A 498/2007/EK rendelet 28. cikke alapján az Operatív Program közismertségének értékelése	20
6. TÁJÉKOZTATÁS A KÖZÖSSÉGI JOGNAK VALÓ MEGFELELÉSRŐL	20
7. MÁS ESZKÖZÖK KIEGÉSZÍTÉSE	22
 MELLÉKLETEK	 24
1. sz. melléklet: A 2012. év eseményeinek összefoglalása	25
2. sz. melléklet: A Halászati Operatív Program első számú módosítása – új pénzügyi keret	27
3. sz. melléklet: A magyar halgazdálkodási ágazat értékelése	28
4. sz. melléklet: Jogi tábla	35

1. AZONOSÍTÁS

Tagállam:	Magyarország
Operatív program	Program száma (CCI-szám): 2007 HU 14 FPO 001 Jelentéstétel éve: 2013.
Végrehajtási jelentés	Az éves jelentés monitoring bizottság általi jóváhagyásának időpontja: 2013. június 10.

2. RÖVID ÖSSZEFOGLALÁS

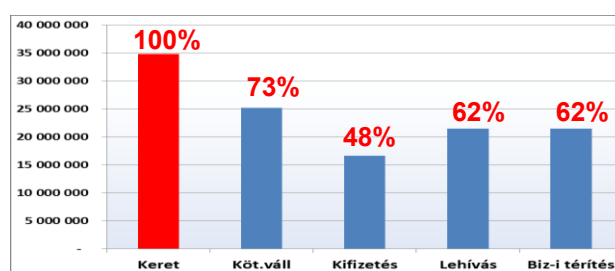
A 2008. szeptember 9-én az Európai Bizottság (továbbiakban Bizottság) által elfogadott Halászati Operatív Program (a továbbiakban: HOP vagy Program) keretében a halászati ágazat számára komoly fejlesztési lehetőségek nyíltak a 2007-2013-as időszakban. Ezek a lehetőségek a rendelkezésre álló források mintegy 80%-ában a 2. prioritási tengely szerint a tógazdaságok, intenzív rendszerek, halfeldolgozók építésére, felújítására és infrastruktúrájuk fejlesztésére, valamint vízi környezetvédelemre kerültek elkülönítésre. A források 15%-a a 3. prioritási tengely (kollektív intézkedések: promóció, tudástranszfer) megvalósítását szolgálja, míg Magyarország 5%-ot allokált az 5. prioritási tengelyre, a Technikai Segítségnyújtásra (a továbbiakban: TS).

Az Európai Halászati Alap (a továbbiakban: EHA) által finanszírozott közösségi halászati támogatásra vonatkozó általános szabályokat a 1198/2006/EK Tanácsi Rendelet (a továbbiakban: Rendelet) állapítja meg. A Rendelet 67. cikke rendelkezik az éves és a záró végrehajtási jelentési kötelezettségről, mely szerint a HOP Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) minden év június 30-ig a HOP Monitoring Bizottság jóváhagyását követően éves jelentést nyújt be a Bizottság részére az operatív program végrehajtásáról. A jelentés a 498/2007/EK Bizottsági Rendelet XIV. sz. mellékletében foglaltaknak megfelelően, az ott megadott szerkezetben készült el.

A jelentésben szereplő adatok elsődleges forrása az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer (a továbbiakban: IIER), valamint a Közreműködő Szervezet által készített havi pénzügyi riport 2012. december 31-i adatai.

A 2012. évről összességében elmondható, hogy az operatív program első módosításának köszönhetően tovább folytatódott a beruházások előrehaladása az akvakultúra és a halfeldolgozás terén, valamint megkezdődött a vízi környezetvédelmi intézkedés, a Halastavi Környezetgazdálkodási Program (a továbbiakban: HKP) kifizetése a 2. prioritási tengelyen. Év végén kidolgozásra kerültek a 3. prioritási tengely megvalósításának folyamatai. A tájékoztatást és nyilvánosságot érintően több rendezvényre is sor került az ország különböző pontjain. A forrásvesztést mindkét régióon sikerült elkerülni, azonban a 2011. év forrásvesztése a nem-konvergencia régióon 2012-ben realizálódott. Fontos továbbá megemlíteni, hogy a halászati ágazat széleskörű bevonásával megkezdődött a hazai egyeztetés a 2014-2020-as programozási időszokról. A 2012. év eseményeit az 1. sz. melléklet foglalja össze.

A 2012. december 31-i pénzügyi előrehaladást az összes EHA hozzájárulás (34 769 572 euró) arányában a következő ábra szemlélteti euróban:

3. AZ OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTTEKINTÉSE PRIORITÁSI TENGELENKÉNT

3.1. Információ a prioritási tengelyek tekintetében a ténylegesen elért előrehaladásról

II. prioritási tengely:

Mutatók		2006	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Összesen
Új halastó (ha)	Eredmény		81	13	42	89				225
	Cél									1000
	Kiindulás	0								
Felújított halastó (ha)	Eredmény		11	259	654	413				1337
	Cél									4000
	Kiindulás	0								
Az akvakultúra ágazatban alkalmazott munkaerő létszámának fenntartása (fő)	Eredmény		94	107	323	417				
	Cél									1353
	Kiindulás	1353	1317	1314	1343					
A biotermelésre átállt termelőegységek száma (db)	Eredmény	NEM INDULT								
	Cél									
	Kiindulás									
Újonnan létesített halfeldolgozó üzemek (kapacitás: tonna)	Eredmény		0	0	0	212				212
	Cél									700
	Kiindulás	0								
Felújított halfeldolgozó üzemek (kapacitás: tonna)	Eredmény		0	90	285	130				505
	Cél									1300
	Kiindulás	0								
A munkakörülmények és a higiéniai körülmények fejlesztését célzó projektek száma (db)	Eredmény		0	2	6	5				13
	Cél									5
	Kiindulás	0								
A Halastavi Környezetgazdálkodási Programban résztvevő halastó terület aránya %	Eredmény					64				64
	Cél									50
	Kiindulás				0					

Forrás: Közreműködő Szervezet

III. prioritási tengely:

A HOP 3. prioritási tengely keretében 2012-ben nem valósult meg projekt, azonban valamennyi jogszabály, Eljárásrend és Végrehajtási kézikönyv elkészült, amelyek a támogatások felhasználását lehetővé teszik. A tengely eredménymutatóinak vizsgálatára a következő évi jelentésben kerül sor.

V. prioritási tengely:

Mutató		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Összesen
Kommunikációs/promóciós feladatokkal kapcsolatos tevékenységek száma (db)	Eredmény		8	3	3	6				20
	Cél									15
	Kiindulás	0								

Forrás: IH

3.2. A prioritási tengelyekre és az intézkedésekre vonatkozó meghatározott információk

Nem volt.

3.3. Pénzügyi információk (euróban)

3.3.1. A jelentés évre vonatkozó pénzügyi információk (2012)

A konvergencia - célkitűzés alapján támogatásra jogosult régiók:

euró

	Az irányító hatóságnak megküldött kifizetési igényekben foglalt, a kedvezményezettek által kifizetett kiadások ¹	Megfelelő hozzájárulás közpénzből ²	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ³	A kedvezményezettek számára történő kifizetések teljesítéséért felelős szervezet által kifizetett kiadások ⁴	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ⁵	Alap hozzájárulása, amelyre az irányító hatóság kötelezettséget vállalt ⁶	A Bizottságtól kérvényezett összes kifizetés ⁷	A Közösségtől kapott összes kifizetés ⁸
1. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
2. prioritási tengely	9 361 022	6 226 267	4 669 700	10 852 671	8 139 502	7 407 495	8 150 450	8 150 450
3. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
4. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
5. prioritási tengely	339 275	339 404	254 553	355 735	266 801	416 518	313 861	313 861
Végösszeg	9 700 297	6 565 671	4 924 254	11 208 406	8 406 303	7 824 013	8 464 311	8 464 311

A nem konvergencia - célkitűzés alapján támogatásra jogosult régiók:

euró

	Az irányító hatóságnak megküldött kifizetési igényekben foglalt, a kedvezményezettek által kifizetett kiadások ¹	Megfelelő hozzájárulás közpénzből ²	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ³	A kedvezményezettek számára történő kifizetések teljesítéséért felelős szervezet által kifizetett kiadások ⁴	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ⁵	Alap hozzájárulása, amelyre az irányító hatóság kötelezettséget vállalt ⁶	A Bizottságtól kérvényezett összes kifizetés ⁷	A Közösségtől kapott összes kifizetés ⁸
1. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
2. prioritási tengely	557 634	252 475	126 238	220 534	110 267	131 545	110 267	110 267
3. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
4. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
5. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
Végösszeg	557 634	252 475	126 238	220 534	110 267	131 545	110 267	110 267

¹ A kedvezményezettek összes elszámolható kiadása feltüntetésre került, amelyet 2012. január 1. és december 31. (postázás dátuma) között a Közreműködő Szervezetnek megküldtek, függetlenül azok jóváhagyásától. A kifizetett kiadások az ÁFA visszaigénylésre jogosult kedvezményezettek nettó, az ÁFA visszaigénylésre nem jogosult kedvezményezettek bruttó kiadásait tartalmazza. Az elszámolható kiadás az IIER-ben csak Ft-ban van nyilvántartva. A tételek euróra történő átszámításához az árfolyam a 2012. decemberi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

² a Közreműködő Szervezetnek 2012. január 1. és december 31. (postázás dátuma) között megküldött kifizetési igény (jóváhagyástól függetlenül). A 2. tengelyen a konvergencia régió az elszámolható kiadások maximum 60%-a, nem konvergencia régió maximum 40%-a, az 5. tengelyen 100% -a Az IIER-ben csak Ft-ban van nyilvántartva. A tételek euróra történő átszámításához az árfolyam a 2012. decemberi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

³ a Közreműködő Szervezetnek megküldött kifizetési igény (jóváhagyástól függetlenül) EHA része. Számított adat, az IIER-ben nincs nyilvántartva. A konvergencia régió a kifizetési igény 75%-a, a nem konvergencia régió a kifizetési igény 50%-a.

A forintra kiszámított tételek euróra történő átszámításához az árfolyam a 2012. decemberi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁴ A Közreműködő Szervezet által teljesített kifizetések 2012. január 1. és december 31. (kifizetés dátuma) között. Árfolyam: a 1198/2006/EK Rendelet 95. cikkének megfelelően a könyveléskori havi bizottsági árfolyam. Az IIER-ben Ft-ban és ez alapján euróban is nyilván van tartva.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁵ Árfolyam: a 1198/2006/EK Rendelet 95. cikkének megfelelően a könyveléskori havi bizottsági árfolyam. Az IIER-ben Ft-ban és ez alapján euróban is nyilván van tartva.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁶ Kötelezettségvállalás EHA része az IH saját nyilvántartása alapján. Elsődleges szabályként az IH jóváhagyás dátuma kerül figyelembevételbe. A 2012-es tételek euróra történő átszámításához az árfolyam: a 2012. decemberi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR). A forrásfelszabadulás (pl. lemondás, ügyintézői korrekció, stb.) negatív értékkel került bele a számításba.

Forrás: Irányító Hatóság

⁷ A Bizottságtól kért kifizetések 2012. január 1. és december 31. (forráslehívás dátuma) között. Nem szerepel az IIER-ben. Az SFC, havi pénzügyi riport, IH nyilvántartás alapján került megadásra. A kedvezményezettek által visszafizetett összegek levonásra kerülnek a Bizottságtól lehívandó összegből.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁸ A Bizottságtól kapott kifizetések 2012. január 1. és december 31. (térítés lehívás dátuma) között. Nem szerepel az IIER-ben a tételes bontás. A Közreműködő Szervezet adatai alapján került megadásra.

Forrás: Közreműködő Szervezet

3.3.2. A program elejétől kumulált pénzügyi információk (2008-2012)

A konvergencia - célkitűzés alapján támogatásra jogosult régiók:

euró

	Az irányító hatóságnak megküldött kifizetési igényekben foglalt, a kedvezményezettek által kifizetett kiadások ¹	Megfelelő hozzájárulás közpénzből ²	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ³	A kedvezményezettek számára történő kifizetések teljesítéséért felelős szervezet által kifizetett kiadások ⁴	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ⁵	Alap hozzájárulása, amelyre az irányító hatóság kötelezettséget vállalt ⁶	A Bizottságtól kérvényezett összes kifizetés ⁷	A Közösségtől kapott összes kifizetés ⁸
1. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
2. prioritási tengely	34 915 789	21 993 145	16 494 859	20 956 459	15 717 343	23 724 491	15 703 679	15 703 679
3. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
4. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
5. prioritási tengely	1 012 279	1 012 408	759 306	1 001 871	751 403	1 297 381	733 228	733 228
Előleg1 (2008)	-	-	-	-	-	-	2 400 395	2 400 395
Előleg2 (2009)	-	-	-	-	-	-	2 400 395	2 400 395
Végösszeg	35 928 068	23 005 553	17 254 165	21 958 330	16 468 746	25 021 872	21 237 697	21 237 697

A nem konvergencia - célkitűzés alapján támogatásra jogosult régiók:

euró

	Az irányító hatóságnak megküldött kifizetési igényekben foglalt, a kedvezményezettek által kifizetett kiadások ¹	Megfelelő hozzájárulás közpénzből ²	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ³	A kedvezményezettek számára történő kifizetések teljesítéséért felelős szervezet által kifizetett kiadások ⁴	Megfelelő hozzájárulás az Alapból ⁵	Alap hozzájárulása, amelyre az irányító hatóság kötelezettséget vállalt ⁶	A Bizottságtól kérvényezett összes kifizetés ⁷	A Közösségtől kapott összes kifizetés ⁸
1. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
2. prioritási tengely	557 634	252 475	126 238	247 264	123 632	144 971	123 632	123 632
3. prioritási tengely	-	-	-	-	-	41 922	-	-
4. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
5. prioritási tengely	-	-	-	-	-	-	-	-
Előleg1 (2008)	-	-	-	-	-	-	39 165	39 165
Előleg2 (2009)	-	-	-	-	-	-	39 165	39 165
Végösszeg	557 634	252 475	126 238	247 264	123 632	186 893	201 962	201 962

¹ A kedvezményezettek összes elszámolható kiadása feltüntetésre került, amelyet 2012. december 31-ig (postázás dátuma) a Közreműködő Szervezetnek megküldtek, függetlenül azok jóváhagyásától. A kifizetett kiadások az ÁFA visszaigénylésre jogosult kedvezményezettek nettó, az ÁFA visszaigénylésre nem jogosult kedvezményezettek bruttó kiadásait tartalmazza. Az IIER-ben csak Ft-ban van nyilvántartva. A tételek euróra történő átszámításához az árfolyam egységesen a 2012. december havi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

² a Közreműködő Szervezetnek 2012. december 31-ig (postázás dátuma) megküldött kifizetési igény (jóváhagyástól függetlenül). A 2. tengelyen a konvergencia régió az elszámolható kiadások maximum 60%-a, nem konvergencia régió maximum 40%-a, az 5. tengelyen 100%-a. Az IIER-ben csak Ft-ban van nyilvántartva. A tételek euróra történő átszámításához az árfolyam egységesen a 2012. december havi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

³ a Közreműködő Szervezetnek megküldött kifizetési igény (jóváhagyástól függetlenül) EHA része. Számított adat, mivel az IIER-ben nincs nyilvántartva. A konvergencia régió a kifizetési igény 75%-a, a nem konvergencia régió a kifizetési igény 50%-a.

A forintra kiszámított tételek euróra történő átszámításához az árfolyam egységesen a 2012. december havi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR).

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁴ A Közreműködő Szervezet által teljesített kifizetések 2008. szeptember 9. és 2012. december 31. (kifizetés dátuma) között. Árfolyam: a 1198/2006/EK Rendelet 95. cikkének megfelelően a könyveléskori havi bizottsági árfolyam. Az IIER-ben Ft-ban és ez alapján euróban is nyilván van tartva.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁵ Árfolyam: a 1198/2006/EK Rendelet 95. cikkének megfelelően a könyveléskori havi bizottsági árfolyam. Az IIER-ben Ft-ban és ez alapján euróban is nyilván van tartva.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁶ Kötelezettségvállalás EHA része az IH saját nyilvántartása alapján. Elsődleges szabályként az IH jóváhagyás dátuma kerül figyelembevételbe. A tételek euróra történő átszámításához az árfolyam egységesen a 2012. december havi bizottsági árfolyam (279,3 HUF/EUR). A forrásfelszabadulás (pl. lemondás, ügyintézői korrekció, stb.) negatív értékkel került bele a számításba.

Forrás: Irányító Hatóság

⁷ A Bizottságtól kért kifizetések 2008. szeptember 9. és 2012. december 31. (forrásle hívás dátuma) között. Nem szerepel az IIER-ben. Az SFC, havi riport, és az IH nyilvántartása alapján került megadásra. A kedvezményezettek által visszafizetett összegek levonásra kerülnek a Bizottságtól le hívandó összegből.

Forrás: Közreműködő Szervezet

⁸ A Bizottságtól kapott kifizetések 2008. szeptember 9. és 2012. december 31. (térítés le hívás dátuma) között. Nem szerepel az IIER-ben a tételes bontás. A Közreműködő Szervezet adatai alapján került megadásra.

Forrás: Közreműködő Szervezet

3.4. Minőségi elemzés

3.4.1. Pénzügyi eredmények:

2012-ben az Irányító Hatóság 8 406 303 euró összegű kötelezettséget vállalt az EHA terhére a konvergencia régiókat illetően. A nem konvergencia régióban 110 267 euró kötelezettségvállalás történt az EHA keretből. A kötelezettségvállalás legnagyobb része a 2011 nyarán (harmadik benyújtási kör) beérkezett beruházási támogatási kérelmek elbírálásából és leszerződéséből adódott. Hasonlóan az előző évekhez, az IH 2012-ben is az összes, a jogosultsági kritériumnak megfelelő támogatási kérelmet támogatta. A negyedik benyújtási időszakra 2012 októberében került sor, ekkor összesen 49 db konvergencia régiós kérelem érkezett be 2,2 Mrd Ft (EHA rész euróban: 5,9 M euró) értékben. Kötelezettségvállalás ezekre a kérelmekre 2013-ban történt. A 2. tengelyen sor került továbbá a Halastavi Környezetgazdálkodási Program keretén belül 2011. év végén beérkezett kérelmek elbírálására, támogatási határozatok kibocsájtására.

A **szerződési ráta** az egész EHA hozzájárulás arányában összességében (konvergencia, nem konvergencia régió, 2008-2012) **73 %**. Ez az előző év adatához képest 28 százalékpontos növekedést jelent. Az euróban számolt kötelezettségvállalás 2012-es értékét az árfolyamváltozás, a Forint erősödése is kedvezően befolyásolta. (2011. december: 309,08 HUF/EUR; 2012. december: 279,3 HUF/EUR)

A 2012-es kifizetési kérelmek tekintetében a 2. prioritási tengely beruházásai esetében négy benyújtási időszak volt (február, május, július és november), az első körben meghirdetett HKP esetében a második, egyben utolsó kérelmet augusztusban, a második támogatási időszak első kérelmeit szeptemberben lehetett benyújtani (a támogatási kérelem volt egyben az első kifizetési kérelem), míg a TS esetében folyamatosan érkeztek be az elszámolások a Közreműködő Szervezethez. A kedvezményezettek 2012-ben elszámolt kiadása a konvergencia régión 9 700 297 euró volt, mely alapján 6 565 671 euró kifizetését kérték.¹ Nem konvergencia régión a Halastavi Környezetgazdálkodási Program illetve a beruházások keretében 252 475 euró összegű kifizetési igény érkezett be.

A konvergencia régión 2012-ben 11 208 406 euró került kifizetésre (EHA rész: 8 406 303 euró), míg a nem konvergencia régión 220 534 euró kifizetés történt (EHA rész: 110 267 euró). A **Program elejétől számított kifizetési ráta 48 %**. Ez az előző év adatához képest 17 százalékpontos növekedést jelent.

2012 októberében az Igazoló Hatóság benyújtotta a Program negyedik, majd decemberében az ötödik időközi kifizetési kérelmét a Bizottsághoz, melyek együttes értéke a konvergencia régión 8 464 311 euró, a nem-konvergencia régión 110 267 euró. A két, programszintű, 7%-os előleggel együtt mind a konvergencia, mind a nem-konvergencia régión sikerült eleget tenni az n+2 szabálynak, így forrásvesztést nem szenvedett Magyarország. Programszinten a **forráslehívási arány a két előleggel összesen 62%**, előleg nélkül 48%.

¹ A 2011. év végén beérkezett kifizetési kérelmek csak a 2012. év elején kerültek feldolgozásra, és kerültek be az informatikai rendszerbe (2011-es dátummal), így a tavalyi jelentésben a kumulált adatoknál még nem szerepelhettek, csak az ideai kumulált adatoknál láthatjuk a nagyobb összeget.

A Bizottságtól még 2012-ben megérkezett mindkét időközi lehívás összege, 8 464 311 euró a konvergencia régióra, 110 267 euró a nem konvergencia régióra. Programszinten a **Bizottsági térítés aránya a két előleggel összesen 62%**.

3.4.2. Fizikai eredmények, esélyegyenlőség:

A 2012-ben új halastóként létrehozott vízfelület (hektár) aránya a HOP-ban kitűzött cél 8,9%-a, ami kumuláltan 22,5%, míg a felújított halastavak aránya 10,3% ami kumuláltan 33,4%-ot jelent. Ebben az évben 5 új halfeldolgozó üzem került aktiválásra 212 tonna kapacitással, ami a tervezett kapacitás 30,3%-a, ami kumulálnak is tekinthető, mert az előző években nem volt új halfeldolgozó aktiválás. A felújított halfeldolgozó kapacitásnövekedés 130 tonna volt, ami a tervezett 10,0%-a, kumuláltan 38,8%. A felújított, illetve bővített 9 halfeldolgozó egységekben a támogatásnak köszönhetően 5 egységben javultak a higiéniai- és munkakörülmények, 6 egységben javultak a környezeti feltételek és 5 egységnél vezetettek be jobb termelési rendszert (minőség, technológiai innováció) a tárgyévben. Az akvakultúra halastó mennyiségi adatai a hosszú építési idő miatt részarányosnak tekinthető, azonban elmaradnak a közbülső célokban megfogalmazottaktól. A tényleges beruházások, illetve építkezések csak 2010 tavaszán indultak be. Tekintettel a tógazdasági beruházások időigényére az aktivált új halastavak illetve a felújítottak csak korlátozott mértékben jelentkeztek a 2011-es és 2012-es mutatók között. A fentiek figyelembevételével végleges vélemény a programzáráskor 2015-ben mondható ki. A programban kitűzött féldős eredményhez képest az elmaradás másik részbeni magyarázata az a tény, hogy a megvalósult beruházások egy része jelentős mértékben a telepi infrastruktúra fejlesztését és a termelésbiztonság növelését jelentették, ami nem tükröződik a fizikai mutatókban, de a megbízható és magas színvonalú folyamatos termelést szolgálják. Hasonló okok miatt tapasztalható elmaradás a halfeldolgozás területén is.

Magyarország a 1198/2006/EK Rendelet 30. cikkével összhangban 2011-ben indította el a 2. prioritási tengely szerinti vízi környezet védelmével kapcsolatos intézkedését Halastavi Környezetgazdálkodási Program (HKP) néven. Az első kifizetésre 2012. év elején került sor. A HKP támogatás célja a fent megfogalmazottakkal összhangban a termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezet, a környezettudatos gazdálkodás és a fenntartható tájhasználat kialakítása, és ennek függvényében a környezet állapotának javítása, valamint a gazdaságok életképességének és gazdasági hatékonyságának növelése. Mindezek alapján az intézkedés még hozzájárul a biológiai sokféleség megtartásához, elősegíti a természet védelmét és a természeti értékek megőrzését. A támogatás részleges kompenzáció formájában kerül kifizetésre a feltételeket vállaló és a programhoz csatlakozó halastó üzemeltetőknek az elszenvedett jövedelem-kiesésért és a felmerült többletköltségekért.

A programban résztvevők közel azonos haltermelési technológiát alkalmaznak, amely a Közép-Európában is széleskörűen elterjedt pontydominanciájú növényevő-halás és ragadozóhal polikultúrás népesítését jelenti a vizek természetes táplálék bázisának haltermelésbe vonásával és a gabonaalapú takarmányozás kombinálásával. A gazdaságokra jellemző, hogy hasonló takarmány, üzemanyag árakkal és munkabéreköltségekkel kell számolniuk, hogy csak a legfontosabbakat említsük.

A 2011-ben elindított egyszerűsített program ötéves elkötelezettség mellett az első és a második évben maximum 90-90 euró/ha/év részleges kompenzációt fizetett, illetve fizet 2013-ban, ami évente 36 euró/ha/év átlagtámogatást jelent.

A HKP-ban résztvevők támogatási kérelmeinek feldolgozása befejeződött és a határozatok szerinti kötelezettségvállalt támogatási összeg 3,2 M euro, a teljes HOP keret (46,7 M euró) 6,8%-a.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet 2012-es adata szerint Magyarországon 2011-ben 367 tógazdaságot üzemeltető vállalkozás működött. A HOP közreműködő szervezetének adata szerint a tógazdaságot üzemeltető vállalkozások közül 88 (24%) vesz részt a HKP programban és részesül részleges kompenzációban. A résztvevők számán kívül lényeges még az érintett halastó terület is. A hivatalos adatok szerint a bázisnak tekintett 2011-es évben Magyarországon 27567 hektár halastóterületet tartottak nyilván. A programban az érintettek 17177 hektár halastóterülettel vesznek részt, ami az összes halastóterület 62,3%-a. Mivel a nemzeti jogszabály szerint utoljára 2012-ben lehetett a programhoz csatlakozni a kötelezettségvállalás lezártnak és a 62,3%-os eredmény véglegesnek tekinthető. Ez csak a minimális visszalépés esetén módosulhat, de ebben az esetben a kedvezményezetteknek a kifizetett támogatást vissza kell fizetniük. A Program sikeresnek tekinthető, mert a tervezett 50%-os részvételt 12,3% ponttal sikerült túlteljesíteni.

A programban való részvételt szabályozó nemzeti jogszabály egy feltételrendszert fogalmaz meg, melynek legfontosabb elemei a következők:

- Előírás a halastó feltöltésre illetve leengedésre, valamint a tápanyag gazdálkodásra;
- A vízimadarak fészkelési szokásaihoz illeszkedő nádgazdálkodás alkalmazása és a vízi élettér hatékony hasznosítása;
- A halmozgatásokról rendszeresített kimutatás készítése;
- Az adott évben kifizetett kompenzáció nem haladhatja meg a támogatott előző évi árbevételének 15%-át;
- A programban résztvevőktől bekért dokumentumok adminisztratív módon minden esetben, a résztvevő vállalkozások a helyszínen legalább egyszer ellenőrzésre kerülnek.

Mindezekből látható, hogy a programban résztvevők nem normatív összegeket kapnak a programban való részvételükért, hanem azt sok tényező befolyásolhatja.

A Program elsősorban a kedvezményezettek adminisztrációs felkészülését szolgálja a 2014-2020-as programozási időszak kidolgozás alatt lévő differenciált és többlépcsős vízi környezetvédelmi programjainak megvalósítására.

A halfogyasztás növekedésének megtorpanása a széleskörűen tapasztalt, a halászati ágazatot és főleg a lakosságot nem kímélő gazdasági válsággal magyarázható. A statisztikai adatok szerint azonban a halászati ágazat és a lakosság halfogyasztása nem szenvedett el akkora visszaesést, mint más élelmiszerágazatok és más élelmiszerfogyasztás.

A megtermelt halfajták közül a pontyot lehet kiemelni, melyből 2012-ben 2964 tonnát termeltek a kedvezményezettek kizárólag a támogatásnak köszönhetően.

2012-ben az akvakultúra területén csak szerény mértékű (47 db) új munkahely létesült, amelyek negyede női munkahely volt. A megőrzött munkahelyek száma az ágazat méretéhez jelentősnek tekinthető – 417 fő volt. A halfeldolgozás területén a szakágazat nagyságához képest jelentős volt az eredmény – a támogatásoknak köszönhetően a 45 munkahelymegőrzés mellett 5 új munkahely létesült. Az időarányosan megőrzött munkahelyek magas száma az országos statisztikához képest összességében azzal is magyarázható, hogy a potenciális pályázók közül igen nagy arányban vették már igénybe a HOP nyújtotta fejlesztési

lehetőségeket és azok jelentős mértékben hozzájárultak a munkahelyek megőrzéséhez. A kérdést ágazati szinten vizsgálva megállapítható, hogy az akvakultúrában foglalkoztatottak száma szignifikánsan nem csökkent, ami az ágazatot is sújtó nehézségek tükrében igen pozitívnak tekinthető.

A HOP 5. tengelyére vonatkozólag a kommunikációs projektek száma 14-ről 20-ra nőtt. A technikai segítségnyújtásból finanszírozott álláshelyeken a 2012. december 31-i állapot szerint 12 főből 11 fő női alkalmazott dolgozott.

3.5. Monitoring szabályok

A 1198/2006/EK Rendelet 62. cikkének megfelelően az Irányító Hatóság a Halászati Operatív Program minőségi és hatékony végrehajtásának biztosítására 2009-ben kialakította a monitoring rendszert a 2. prioritási tengely beruházási intézkedéseire, mely azóta alapjaiban (adatgyűjtés, adatfeldolgozás módja) nem változott. Az Irányító Hatóság a Közreműködő Szervezettel együttműködésben minden évben jogcímenként felülvizsgálja a gyűjtendő adatokat és az elektronikus adatszolgáltatási felületet.

A szabályozás a 2012. évi adatok kinyerésére vonatkozóan a 26/2009. (III. 17.) FVM rendeletben, az 50/2011. (VI. 6.) VM rendeletben, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III. 6.) FVM rendeletben található. A monitoring adatszolgáltatás teljesítésének megkönnyítése érdekében a Közreműködő Szervezet a benyújtási időszak előtt a honlapján Közleményt tesz közzé az adatszolgáltatás feltételeiről, módjáról és határidejéről. Ennek melléklete részletes kitöltési útmutatót és oktató videó programot tartalmaz az elektronikus adatszolgáltatási felület használatához.

A beruházási jogcímek esetében minden kedvezményezett, aki előző év december 31-ig jogerős határozattal rendelkezett, monitoring adatszolgáltatásra kötelezett, melyet elektronikus úton az Ügyfélkapun keresztül kell teljesíteni adott év februárja és márciusa során. 2012-re vonatkozóan a monitoring adatszolgáltatás 2013. február 13. és március 12. között történt. A monitoring indikátorok a 2012. évre vonatkozóan is úgy lettek kialakítva, hogy segítségükkel az Irányító Hatóság az éves jelentésben be tudja mutatni a Programban megállapított specifikus célokra vonatkozó eredményeket, valamint eleget tudjon tenni a Bizottság 498/2007/EK rendeletének III. mellékletében meghatározott esetleges adatigényének (új Infosys riport). Erre első alkalommal 2012. július 31-én került sor. A Bizottság Ares(2012)925614 iktatószámú levelében kért adatokat Magyarország augusztus 22-én küldte meg az SFC rendszeren keresztül.

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap által társfinanszírozott Vidékfejlesztési Programmal közös, de a HOP-ra külön lekérdezhető informatikai rendszer (IIER) mind fizikai, mind pénzügyi megvalósításra vonatkozó indikátorokat is tartalmaz. A Bizottság javaslatára a kedvezményezetteknek a beruházás elejétől kumulált adatokat is meg kell adniuk.

2012-ben a Közreműködő Szervezet az IH kérésére továbbfejlesztette az adatgyűjtést támogató elektronikus adatszolgáltatási felületet. A fejlesztés lényege, hogy az elektronikus rendszerben már meglévő adatok további összekapcsolása segítségével csökkent a

kedvezményezettek által megválaszolendő kérdések száma, így a kedvezményezetteknek már csak közvetlenül a saját beruházásainak altípusára vonatkozó kérdésekre kell válaszolniuk.

A Közreműködő Szervezet az ügyfél adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését ellenőrzi. A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 71. § alapján az ügyfél ötszázezer forintig terjedő, a támogatási összeggel vagy a jogellenes magatartás súlyával arányos mulasztási bírsággal sújtható, ha monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének nem tesz eleget, vagy azt késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal, hiányosan vagy nem az előírt módon teljesíti. Szankció alkalmazására eddig nem került sor.

2012-re vonatkozóan a monitoring adatszolgáltatás 152 db projektből 141 projektre teljesült, ami 93%-os kitöltöttséget jelent. Az adatok feldolgozása során a nyilvánvaló eltérések kiszűrésre kerültek.

A 2. tengelyen a HKP, a 3. tengely, valamint az 5. tengely monitoringját a VM/ MVH szakmai osztályai végzik - a fent említett Ügyfélkapun kívül, egyéb adatforrások felhasználásával.

3.6. Jelentősebb felmerült problémák és a megoldásukra hozott intézkedések

A HOP 3. prioritási tengely megvalósításával lemaradásban van Magyarország. Bár 2011-ben megkezdődött a HOP 3. prioritási tengely intézkedéseinek végrehajtása, kifizetés nem történt. Az első közbeszerzési eljárás elindításáig meg kellett várni, hogy a hazai jogszabályok is lehetővé tegyék az eljárások lefolytatását. Szükség volt a HOP 3. prioritási tengely esetében vidékfejlesztési támogatási szervként kijelölni a minisztériumot, hogy döntéseket hozhasson. Ez a kijelölő jogszabály a 154/2011 (VIII. 10.) Korm. rendelet. Az Irányító Hatóság munkáját megnehezítette, hogy a támogatások odaítélését szabályozó jogszabályok, így például a közbeszerzési törvény nem tartalmazza azokat a részletszabályokat, amelyek a projektek kiválasztásától a kifizetésig valamennyi lépést lefedik. Így ezen részletszabályokat külön dokumentumokban, Eljárásrendekben és Végrehajtási Kézikönyvekben kellett szabályozni. A részletszabályokat tartalmazó dokumentumok 2012 decemberében elkészültek, aláírásuk áthúzódott a következő évre.

Szintén 2012-ben lépett hatályba a pályázati eljárás keretében megvalósuló projekteket szabályozó 54/2012 (VI.21.) VM rendelet. Ennek a rendeletnek és a részletszabályokat tartalmazó dokumentumoknak az összhangja érdekében szükségessé vált a rendelet pontosítása, amely folyamat szintén 2012 decemberében fejeződött be. A módosítással egységes szerkezetbe foglalt rendelet 2013. január 1-én lépett hatályba.

3.7. Az operatív program éves vizsgálata után a Bizottság által megfogalmazott ajánlások

A Bizottság a 2012. december 6-án, Budapesten megtartott hivatalos értékelésen jónak értékelte a 2011. éves előrehaladási jelentést. A 2011. évről szóló éves jelentés és az IH által bemutatott friss, aktualizált adatok alapján a Bizottság egyetértett, hogy a program késői elfogadása ellenére, a pénzügyi előrehaladás jónak mondható.

A Bizottság javaslatai a félidős értékeléssel összhangban a következők voltak:

- Intézkedések meghozatala a forrásvesztés elkerülése érdekében;
- A program zárásához közeledve az éves végrehajtási jelentés részeként ágazati helyzetelemzés készítése (3. számú melléklet);
- 3. prioritási tengely mielőbbi indítása;
- A Halastavi Környezetgazdálkodási Program (HKP) kompenzáció számítási módszerének leírása és annak indoklása.

3.8. Visszafizetett vagy újr felhasznált támogatás

A HOP Igazoló Hatóság 2013. február 26-án feltöltötte az SFC rendszerbe a 498/2007/EK rendelet szerinti, 2012. évre vonatkozó, visszavont, visszafizetett, függőben lévő és a 46. cikk (2) bekezdése szerinti vissza nem fizetethető összegekről szóló éves nyilatkozatot, valamint a Bizottság Ares(2013)170178-11/02/2013 számú levelében kért rendkívüli adatszolgáltatáshoz szükséges dokumentumokat.

A jelentés alapján 2012-ben összesen 18 218 eurót fizettek vissza az ügyfelek, melynek az EHA része 13 663 euró. A visszafizetések a konvergencia régión, a 2. tengelyen történtek. A forráslehívásokból a visszafizetett összegek levonásra kerültek.

10 000 euró feletti szabálytalanság nem történt.

3.9. Az 1198/2006/EK rendelet 56. cikke szerinti jelentős módosulás

Nem volt.

3.10. Az operatív program végrehajtására vonatkozó általános feltételek változásai

3.10.1. Programmódosítás

2012. februárban az Irányító Hatóság kezdeményezte a Halászati Operatív Program módosítását, melyet a HOP Monitoring Bizottság március 9-én elfogadott. A Bizottság a C(2012) 6717 számú határozatával 2012. október 2-án jóváhagyta a módosítást.

A módosítást elsősorban pénzügyi okok indokolták. A beruházások további finanszírozásához szükség volt a 3. tengelyről a 2. tengelyre történő átcsoportosításra. A 2011-es, nem konvergencia régió elszenvedett forrásvesztés miatt csökkent a rendelkezésre álló keret, mely átvezetésre került a Programban. Az új pénzügyi kereteket a 2. számú melléklet tartalmazza. A pénzügyi átcsoportosítás, illetve új intézkedés (HKP) bevezetése miatt új monitoring mutató került bevezetésre. Továbbá átvezetésre kerültek a programozási időszak eleje óta bekövetkezett szervezeti és munkafolyamatokban bekövetkezett változások is.

A 2012-es szervezeti változások közül kiemelendő, hogy a Programmal foglalkozó HOP IH Osztály összevonásra került az azonos főosztályon belül működő Halászati Osztállyal, és az új osztály neve „Halgazdálkodási és Halászati Operatív Program Irányító Hatósági Osztály” lett. A változás nem érinti a HOP irányítási és ellenőrzési rendszerét.

3.10.2. 2. tengely

Beruházások

A 2011-ben beadott támogatási kérelmek feldolgozása során tapasztaltak és a kibontakozó forrásszűkösség miatt a 2012-es beadási időszakra ismételten pontosítani, illetve részben szigorítani kellett a beruházási támogatásokat szabályzó 50/2011. (VI.6.) VM rendeletet.

A 20/2012. (III. 7.) VM rendelettel való módosítás azért vált szükségessé, mert a korábbi időszakban megkezdett beruházások során a használatbavételi engedély, valamint a vízjogi engedély iránti eljárások rendszeresen elhúzódtak. A módosításnak köszönhetően a művelet már az engedély megkérésének dátumával teljesítettnek tekinthető. Ezáltal a hatósági eljárások nehezen tervezhető ideje nem számít bele a kötelező megvalósítási határidőbe. Kifizetésre azonban továbbra sem kerülhet sor az adott engedélyek közreműködő szervezet részére történő megfelelő benyújtását, valamint jogerőre emelkedését megelőzően.

A 97/2012. (IX. 13.) VM rendelettel történt módosítás a beadási időszakok kijelölése és az említett forrásszűkösség miatt volt szükséges. A legfontosabb változtatások a következők voltak:

- A fogalmak között pontosításra került a halászati árbevétel és a tógazdaság fogalma.
- A támogatások felső határa általánosan csökkentésre került.
- Bevezetésre került a forrás komplexitás értékelése. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a kérelmező a konvergencia területeken nem kíván élni a maximális támogatási százalék igénybevételével, úgy a kiválasztási kritériumok értékelése során plusz pontot kap. Így lehetőség van magasabb ágazati beruházási érték létrehozására és több kérelmező támogatására. A kiválasztási kritériumokról az Monitoring Bizottság 2012 augusztusában szavazott.
- A beruházások kivitelezésére adott több árajánlat esetében meghatározásra került a független jelző. Így az ügyfélnek semmilyen érdekeltsége nem lehet a kivitelező/beszállító cégben.
- A nem indokolt forráslekötés érdekében az ügyfelek kötelezve lettek, hogy a támogatási határozat jogerőre emelkedésétől számított kilenc hónapon belül nyújtsanak be kifizetési kérelmet – azaz ténylegesen kezdjék meg a beruházást. Ugyanakkor szankcióként bevezetésre került, hogy aki ennek a feltételnek nem tesz eleget, annak a támogatási határozata visszavonásra kerül. Az intézkedés következménye, hogy az ún. visszacsorgó forrás hamarabb jelentkezik a rendszerben.
- A beruházások legnagyobb költségtételét kitevő földmunkák tervezésénél a kivitelezői árajánlat az irtás, föld és sziklamunka esetén az építési normagyűjtemény maximum 50%-ával számolhat.

További két rendeletmódosítás technikai jellegű volt és elsősorban a bekövetkezett intézménynév változásokat egységesítette és meghatározta a 2012-es és 2013-as kérelem beadási időszakokat.

Vízi környezetvédelemmel kapcsolatos intézkedések

A 2011-ben indult HKP-hoz való csatlakozás lehetőségét az IH 2012-ben is lehetővé tette. Az első csatlakozási időszak megindulásának tapasztalatai alapján a HKP alapján igénybe vehető részleges kompenzációt szabályzó nemzeti jogszabály a második körre módosításra került. A módosítás legfontosabb pontjai a következők voltak:

- Pontosításra, illetve esetenként bevezetésre kerültek a fogalmak.

- Pontosításra került a támogatási összeg megoszlása és egyszerűsödött a halászati árbevétel igazolása.
- Pontosításra kerültek a kérelmekhez csatolandó dokumentumok – azokból egyértelműen ki kell derülnie a támogatás nagyságát alátámasztó adatoknak.
- Pontosításra került a vízmozgatások bejelentésének módja – a technológiával járó általános vízmozgatásokat csak a kezdetén kell bejelenteni és nem minden egyes halastó esetében.
- Törlésre került a nehezen számítható természetes és takarmányozási hozamra vonatkozó feltétel.
- Pontosításra került a támogatásmegvonás viszonyítási alapja - az egy évre számítandó támogatás megvonás alapja az összes tényleges támogatási összeg öt éves átlaga. Amennyiben a második támogatási részlet még nem került kifizetésre ez az alap az első évben kapott támogatás kétszeresének öt évre vetített átlaga.

3.10.3. 3. tengely

A közös érdekeket szolgáló 3. prioritási tengely szerinti intézkedések hosszas előkészítést követően 2011-ben elindultak. A magyar halászati ágazat meghatározó szereplőivel és a Bizottsággal előzetesen folytatott konzultációk, valamint az előző HOPE programozási időszak tapasztalatai alapján az EHA 3. prioritási tengelyéhez kapcsolódó intézkedések végrehajtásához az Irányító Hatóság két területre csoportosított, összevont, programszerű végrehajtást tartott célszerűnek.

Ez a két terület:

- 3.1. intézkedés: Kollektív intézkedések (beleértve a 3.2. a vízben élő állat- és növényvilág védelmét és fejlesztését célzó intézkedéseket és a 3.4. kísérleti projektek intézkedést is).
A program címe: Közösségi Halászati Tudástranszfer Program (KHTP)
- 3.3. intézkedés: Új piacok kialakítása és promóciós kampányok szervezése.
A program címe: Közösségi Halmarketing Program (KHMP)

A program szintű megvalósítással el lehet kerülni, hogy a HOP erőforrások szétaprózódjanak, egymással nem kellőképpen kapcsolódó projektek és akciók fussanak párhuzamosan. A két program folyamatos széleskörű szakmai egyeztetésekkel, szakmailag megalapozott kritériumok alapján kiválasztott programíró szakértők által került kidolgozásra.

Mint ahogy azt a 3.6. fejezetben jeleztük, megalkotásra került egy új hazai jogszabály is, a 154/2011 (VIII. 10.) Korm. rendelet, mely lehetővé tette, hogy a döntéseket a HOP 3. prioritási tengely intézkedései esetében a vidékfejlesztési miniszter hozza meg. Erre azért volt szükség, mert a hazai közbeszerzési törvény, valamint a minisztérium erre vonatkozó rendelkezése alapján a közbeszerzések lebonyolításáért a minisztérium a felelős.

A programok megvalósítása

- a) az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 3. prioritási tengelye szerinti közös érdekeket célzó intézkedések támogatásának feltételeiről szóló 54/2012. (VI. 21.) VM rendelet (a továbbiakban: VM rendelet) alapján, pályázati úton, valamint
- b) a 2007. évi XVII. törvény 65. § (3) bekezdése alapján, pályázati úton, közbeszerzési eljárás keretein belül történik.

Döntés született abban is, hogy mely projektek esetében szükséges közbeszerzéses eljárással megindítani a projekteket, és mely esetekben miniszteri rendelet és ahhoz kapcsolódó pályázati felhívás a kívánatos. Az ágazat összes szereplőjének érdekeit közvetlenül szolgáló, nagy összegű programelemek – így különösen a fogyasztásösztönző reklámok, plakátok kihelyezése – esetén közbeszerzési eljárást megindító felhívás kerül kiírásra a feladat ellátására, vagyis a támogatás végső kedvezményezettjének kiválasztására.

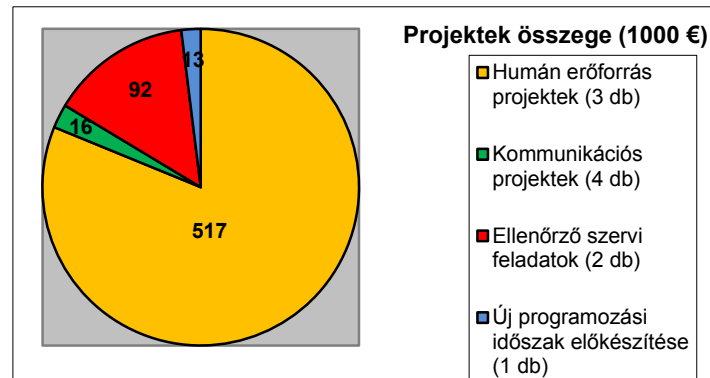
Azon programok esetében, amelyek támogatása nem tartozik a hazai közbeszerzési törvény hatálya alá, így megvalósítása pályázati úton történik, szükséges volt miniszteri rendelet megalkotása a támogatás igénybevételének feltételeiről, valamint a kiválasztási kritériumokról. A HOP 3. prioritási tengely kiválasztási kritériumait a HOP Monitoring Bizottság 7. ülésén jóváhagyta. A pályázati eljárás keretében megvalósuló projekteket szabályozó 54/2012. (VI.21.) VM rendelet 2012. június 24-én lépett hatályba. A miniszteri rendeletnek megfelelően a pályázati eljárással igénybe vehető támogatások pályázati felhívás alapján kerülnek meghirdetésre.

A HOP 3. prioritási tengely mentén megvalósuló projektek kiválasztása tehát egyrészt a közbeszerzési törvény, másrészt a miniszteri rendelet alapján történik. Ezen jogszabályok azonban nem tartalmazzák azokat a részletszabályokat, amelyek szükségesek a megfelelő teljesítés ellenőrzésére, igazolására és a támogatás kifizetéséhez. Így a projektek elszámolásához el kellett készíteni az Irányító Hatóság és a Közreműködő Szerv munkáját szabályzó Eljárásrendet és Végrehajtási Kézikönyveket. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és a HOP Irányító Hatósága egyaránt elkészítette saját Végrehajtási Kézikönyveit külön-külön a pályázati úton, valamint a közbeszerzési eljárás keretein belül megvalósuló projektek részletes szabályozására. Ezen dokumentumok elkészítése folyamatos egyeztetéseket és jogszabály-értelmezéseket tettek szükségessé, így ezek véglegesítése év végére valósult meg. A végleges dokumentumok 2012 decemberében készültek el, aláírásuk már áthúzódott a következő évre.

4. A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS FELHASZNÁLÁSA

A HOP 5. tengelyének végrehajtása során 2012-ben 10 projekt került támogatásra. A kötelezettségvállalás nettó összege összesen (EU+hazai) 177 731 056 Ft, amely 279,3 HUF/EUR árfolyamon 636 345 euró. A 2012. évben kidolgozásra került a HOP TS végrehajtási kézikönyvekben a projektek lezárásának menete, így megtörténhetett a végső kifizetésben részesült projektek maradványainak felszabadítása. Az ebből rendelkezésre álló összeg 22 619 903 Ft, ami növeli a még elkölthető keretet. Ez az összeg a 3. pontban szereplő táblázatban levonásra került a 2012. évi kötelezettségvállalásból, így a teljes korrigált kötelezettségvállalás összege 155 111 143 Ft, amely 279,3 HUF/EUR árfolyamon 555 357 euró. A legnagyobb költségvetésű projektek a HOP Irányító Hatóságánál és a Közreműködő Szervezeténél dolgozók munkabérének és juttatásainak kiadását fedezték. Tekintettel arra, hogy az Ellenőrző Hatóság HOP TS keretből finanszírozott munkavállalóval nem rendelkezik, ennek megfelelően további forrást igényelt még az ellenőrző szervi tevékenység külső kiszervezésének finanszírozása is. Az ellenőrző szervi tevékenység külső kiszervezésének összege évek óta változatlan. A HOP TS keret terhére történtek még a kommunikációt, nyilvánosságot és a következő programozási időszak elindítását segítő projektek megvalósításai is.

A 2012. év során kötelezettségvállalt projektek költségvetési és darabszám megoszlását a következő grafikon mutatja be:

Az EHA-ból az Operatív Program részére jutott hozzájárulás összegének a technikai segítségnyújtásra fordított aránya 5 %.

5. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

2012-ben négy TS projekt foglalkozott a kommunikáció és a nyilvánosság területével.

Az Irányító Hatóság fontosnak tartja a HOP megismertetését a potenciális kedvezményezettekkel és az eredmények bemutatását a közvéleménynek. Ennek érdekében az Irányító Hatóság még 2010-ben megállapodott az Agrár Marketing Centrummal (AMC), hogy a programozási időszakban az AMC által felállított közösségi standokon megjelenhessenek a Halászati Operatív Programmal kapcsolatos kiadványok és tájékoztatók. Ennek a megállapodásnak köszönhetően az IH részt vett 2012-ben a FEHOVA –Nemzetközi Fegyver, Horgászat, Vadászat Kiállításon, ahol kóstolóval egybekötött ismertetést tartott a nagyközönségnek. Ezen felül 2012 decemberében egy sajtótájékoztató került megrendezésre, ahol a média képviselőit ismertette meg az IH a HOP eredményeivel. Ennek az eseménynek nagyon pozitív visszhangja volt a magyar sajtóban.

A szakmai oldalon is aktívan erősítette az Irányító Hatóság a Program ismertségét. A Monitoring Bizottság keretein belül projektlátogatások történtek az ÖKO2000 Kft-hez, és a Győri Előre Szövetkezethez. Ezen felül júniusban halászati nyílt nap került megszervezésre a Magyar Parlamentben, illetve októberben a hagyományosnak mondható HOP Konferencia sorozat is folytatódott a halászat egyik fő tudományos bázisának számító gödöllői Szent István Egyetemen.

Fontos kiemelni, hogy a 2011. évben elindult <http://halaszat.kormany.hu> tematikus weboldal folyamatosan frissítésre kerül, így strukturáltan nyomon követhetők a legújabb információk a HOP-pal kapcsolatban, melyeknek nagy része angolul is fellelhető a <http://fisheries.kormany.hu> oldalon.

Az Irányító Hatóság teljesítette a 498/2007/EK rendelet szerint előírt tájékoztatási kötelezettségét is, amelynek megfelelően a HOP nyertes támogatási kérelmeinek adatai elérhetők a halaszat.kormany.hu internetes oldalon a „HOP-ban kedvezményezettek listája” alpont alatt. A lista nem tartalmazza a magánszemélyek neveit.

5.1. A 498/2007/EK rendelet 28. cikke alapján az Operatív Program közismertségének értékelése

A 498/2007/EK rendelet 2. cikke alapján a magyarországi operatív programnak nem kellett bemutatnia a tájékoztató és nyilvánosságot biztosító intézkedések értékelési módját. Általánosságban elmondható azonban, hogy a halászati szakmában résztvevők alapvetően ismerik a Programot és célkitűzéseit. A széleskörű közvéleményről a kiállításokon és egyéb rendezvényen való megjelenés során kapott képet az IH. Az a tapasztalat, hogy a szakma iránt érdeklődők hallottak a programról, és egyértelműen tudják, hogy a HOP egy Európai Unió által társfinanszírozott program.

6. TÁJÉKOZTATÁS A KÖZÖSSÉGI JOGNAK VALÓ MEGFELELÉSRŐL

A HOP megvalósításában további lehetőséget, egyes esetekben pedig a támogatások igénybevételének feltételét jelenti a különféle uniós stratégiákhoz való kapcsolódás. A versenyképes halászati termelés megvalósítása, a szerkezetátalakítás, a multifunkcionális halgazdaságok kialakítása szorosan illeszkedik a Közös Halászati Politikához.

Az EHA rendelet 5. cikkének megfelelően a HOP támogatja azokat a tevékenységeket, amelyek hozzájárulnak az Európai Közösséget Létrehozó Szerződés 33. cikke által megfogalmazott általános célkitűzések, valamint a közös halászati politika részeként meghatározott, a halászat és akvakultúra fenntartható fejlődését biztosító közösségi célkitűzések megvalósításához. A HOP ezáltal teljes mértékben megfelel a Közös Agrárpolitika valamint a Kohéziós Politika célkitűzéseinek.

2012-ben egy jogszabály került megalkotásra, amelynek célja a közösségi jog nemzeti alkalmazásának elősegítése volt, valamint további három már hatályos jogszabály módosításra került.

1. Megalkotásra került az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 3. prioritási tengelye szerinti közös érdekeket célzó intézkedések támogatásának feltételeiről szóló 54/2012. (VI. 21.) VM rendelet. A rendelet – gyakorlati alkalmazásának megkönnyítése érdekében – több helyen módosításra került az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 137/2012. (XII. 22.) VM rendelet által, amely azonban csak 2013. január 1. napján lett hatályos.
2. Módosításra került az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti beruházási támogatások feltételeiről szóló 50/2011. (VI. 6.) VM rendelet az alábbi rendeletekkel:
 - 5/2012. (II.10.) VM rendelet az Alaptörvény hatálybalépésével összefüggően Hazánk elnevezésének „Magyar Köztársaság”-ról „Magyarország”-ra történő változásából eredő, a vidékfejlesztési miniszter feladatkörébe tartozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról;

- 20/2012. (III. 7.) VM rendelet az egyes agrártárgyú miniszteri rendeletek módosításáról;
- 59/2012. (VI. 28.) VM rendelet az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról, és
- 97/2012. (IX. 13.) VM rendelet az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti beruházási támogatások feltételeiről szóló 50/2011. (VI. 6.) VM rendelet módosításáról.

A módosítások szükségességét indokolta egyrészt a többi jogszabályhoz való igazítás a jogrendszer koherenciájának követelményéből adódóan, másrészt az értelmező rendelkezések, a támogatási feltételek, a kifizetési kérelem benyújtása, valamint a művelet befejezése időpontjának pontos meghatározása.

3. Az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti vízi környezet védelmével kapcsolatos intézkedések feltételeiről szóló 110/2011. (XI.24.) VM rendelet az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 59/2012. (VI. 28.) VM rendelettel került módosításra. A módosításra az értelmező rendelkezések pontosítása, a támogatás igénybevétele feltételeinek, mértékének, a kifizetési kérelem tartamának, valamint a kötelezettségvállalás feltételeinek pontosítása miatt volt szükség.
4. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kijelöléséről szóló 154/2011. (VIII. 10.) Korm. rendeletet az alábbi rendeletek módosították:
 - 103/2012. (V. 25.) Korm. rendelet a Magyar Turizmus Zrt. közösségi agrármarketing tevékenységgel kapcsolatos feladatainak meghatározásáról és egyes jogszabályok módosításáról;
 - 264/2012. (IX. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet feladatkörét érintő egyes kormányrendeletek módosításáról, és
 - 278/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kijelöléséről szóló 154/2011. (VIII. 10.) Korm. rendelet módosításáról.

A módosítások nem érintették vidékfejlesztésért felelős miniszter – a HOP 3. prioritási tengelyhez kapcsolódó – vidékfejlesztési támogatási szervi kijelölését.

A 2012-es jogszabályi változásokat a 4. számú melléklet tartalmazza.

Éves ellenőrzési jelentés

Az EHA rendelet alapján a HOP Ellenőrző Hatóság minden évben elkészíti az éves ellenőrzési jelentést. A Tanács 1198/2006/EK rendelet 61. cikkének (3) bekezdése felhatalmazást ad az Ellenőrző Hatóságnak arra, hogy a vonatkozó feladatainak ellátásába egy ellenőrző szervet is bevonjon, amely rendelkezik az ellenőrzések ellátásához szükséges működésbeli függetlenséggel.

Az Ellenőrző Szerv az ellenőrzéseket az Ellenőrző Hatóság felügyelete mellett, azzal szorosan együttműködve végezte. A 2011. EHA pénzügyi év vizsgálatának megkezdésére az Ellenőrző Hatóság által adott megbízásnak megfelelően 2012. március 14-én került sor, amelyet az Ellenőrző Szerv 2012. december 15-én fejezett be. A feladat-ellátási időszakban az Ellenőrző Hatóság teljes mértékben támaszkodott az Ellenőrző Szerv munkájára, amelynek keretében az Ellenőrző Szerv elvégezte az előírt ellenőrzéseket, elkészítette az éves ellenőrzési jelentést és ez alapján kiállította véleményét az Ellenőrző Hatóság részére. Az éves ellenőrzési jelentés az elvégzett összes ellenőrzés (műveletellenőrzések és rendszerellenőrzés) eredményeinek az összefoglalását, a korábbi években történt megállapítások nyomán követését, valamint az eredményekre támaszkodva a kiadott fenntartás nélküli véleményt foglalja magában.

Az éves ellenőrzés eredményeként a vizsgált 2011-es EHA pénzügyi évre vonatkozóan a rendszerellenőrzés tekintetében 1 közepes jelentőségű megállapítás született, amely arról szólt, hogy a vizsgálatok során több esetben előfordult, hogy az ügyfelek által kérelemben igényelt összeg csökkentett jóváhagyása ellenére, részben helyt adó határozat helyett helyt adó határozatot generál a rendszer. Ezen túl a rendszerellenőrzés tekintetében 2 kis jelentőségű, a műveletellenőrzés tekintetében pedig 3 kis jelentőségű megállapítás került megfogalmazásra. A megállapításokra intézkedési terv jóváhagyása megtörtént. A korábbi évi ajánlások nyomán követését tekintve elmondható, hogy valamennyi ajánlás teljesült.

Az Ellenőrző Hatóság az éves ellenőrzési jelentést, valamint a fenntartás nélküli véleményt 2012. december 19-én töltötte fel az Európai Bizottság és a tagállamok közötti elektronikus levelező rendszerre (SFC).

Ennek alapján a 2011. EHA pénzügyi évre vonatkozóan a Halászati Operatív Program irányítási és ellenőrzési rendszere megfelel a 1198/2006/EK rendelet 57–61. cikkében és az 498/2007/EK bizottsági rendelet VII. fejezetében előírt követelményeknek, és elég hatékonyan működik ahhoz, hogy elfogadható bizonyosságot nyújtson a Bizottságnak bemutatott költségnyilatkozatok helytállóságára és következőképpen az azok alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályosságára vonatkozóan.

7. MÁS ESZKÖZÖK KIEGÉSZÍTÉSE

A HOP más programok forrásait nem veszi igénybe. Ennek biztosítására megtörtént a hasonló tevékenységektől való lehatárolás. A HOP legtöbb ponton az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) társfinanszírozott vidékfejlesztési program intézkedéseivel kapcsolódik, tekintve, hogy a halászati intézkedések 2004-2006 között az Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program (AVOP) részét képezték. A HOP és a vidékfejlesztési program céljai közősek a környezetvédelmet és a fenntartható fejlődést illetően, így egymást kiegészítve külön forrásból biztosítják, hogy a stratégiákban megfogalmazott célok teljesíthetőek legyenek. A pontos lehatárolás megtörtént és az irányítás különválasztásával biztosított, hogy ne legyen átfedés a két program között. A vidékfejlesztési program prioritásai és intézkedései között található vizes élőhely védelmi, gazdasági diverzifikációs, vízrendezési és vízgazdálkodási, valamint a falusi turisztikai elemeken keresztül, közvetett módon kapcsolódik a HOP-hoz. A halászati ágazat konkrét fejlesztéseit azonban a vidékfejlesztési program nem tartalmazza.

A HOP és a vidékfejlesztési program közös végrehajtási rendszere garantálja, hogy a két program egymást kiegészítve, átfedések nélkül működjön. Az Integrált Irányítási és Ellenőrzési Rendszer (akkreditált informatikai rendszer) biztosítja, hogy a kedvezményezettek nyilvántartása az előírásoknak megfelelő legyen, továbbá az egységes számlakezelés kizárja annak lehetőségét, hogy egyazon költség két helyen kerüljön elszámolásra.

A 2011. október 6-án bemutatott, öt alapra (Európai Regionális és Fejlesztési Alap, Európai Szociális Alap, Kohéziós Alap, Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap, Európai Tengerügyi és Halászati Alap) vonatkozó Közös Rendelkezések számos területen egységes szabályozást fogalmaz meg 2014-től. Ilyen például a programozás, pénzügyi korrekciók, monitoring és értékelés. A közös szabályozás hatására 2012-ben tovább folytatódott Magyarországon a strukturális alapok, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési alap és a halászati alap programjainak szorosabb együttműködése, és a tervezés központi koordinálása, ami elősegíti majd az alapok közötti nagyobb szinergiát.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: A 2012. év eseményeinek összefoglalása

2012	2. tengely		3. tengely	Nyilvánosság	Egyéb hatósági feladatok
	Beruházások	Halastavi Környezetgazdálkodási Pr.			
Január				Gödöllői Halászati, Horgászati Szakember Találkozó	
Február	Támogatási határozatok (3. TK kör)- 1,9 Mrd Ft			FEHOVA (Nemzetközi Fegyver, Horgászat, Vadászat Kiállítás)	Nyilatkozat a visszakövetelt összegekről (IgH)
	KK benyújtás				
	Monitoring adatszolgáltatás 2011-ről				
Március	Monitoring adatszolgáltatás 2011-ről	Támogatási határozatok (1. kör) 700M Ft		Ágazati szakmai fórum (MASZ)	Első programmódosítás benyújtása (IH)
	50/2011 VM rendelet módosítása	Kifizetési határozatok (1. kör 1. KK)			Részvétel az EHA Irányító Bizottsági ülésen -Brx
Április					Szervezeti változás: HOP IHO+ Halászati O= Halgazdálkodási és HOP IHO
					Lehívási előrejelzés készítése (IH)
Május	KK benyújtás			Ágazati szakmai konferencia (HAKI napok)	Éves koordinációs egyeztetés (EH- Európai Bizottság)
Június	50/2011 VM rendelet módosítása	110/2011. VM rendelet módosítása	54/2012 VM rendelet	HOP Monitoring Bizottság üzemlátogatással*	2011.évi Éves Előrehaladási Jelentés benyújtása (IH)
				Halászati nyílt nap a Parlamentben*	ETHA Monitoring Szakértői munkacsoport ülés - Brx
				Kedvezményezettek listája a honlapon	
Július	KK benyújtás				Infosys jelentés (IH)
Augusztus		KK benyújtás (1. kör, 2. KK)		Szarvasi Horgász és Halas Gasztronómiai Napok	
Szeptember	50/2011 VM rendelet módosítása	TK/KK benyújtás (2. kör TK, 1. KK)			
Október	4. TK benyújtás (igény: 2,2 Mrd Ft)			HOP Konferencia Gödöllőn*	Forrásle hívás (IgH)
					Az új Operatív Program elfogadása (Európai Bizottság)
					Tengerrel nem rendelkező országok találkozója (Szlovákia, IH, IgH, EH)
					ETHA Monitoring Szakértői munkacsoport ülés - Brx
November	KK benyújtás	Támogatási határozatok (2. kör)-180M Ft Kifizetési határozatok (1.kör 2.KK, 2.kör 1.KK)			Részvétel az EHA Irányító Bizottsági ülésen - Brx
December			54/2012 VM rendelet módosítása	HOP Monitoring Bizottság *	Éves értékelő megbeszélés (IH-Európai Bizottság)
				Sajtókonferencia*	Éves Ellenőrzési Jelentés (EH)
					Forrásle hívás (IgH)

* HOP TS-ből finanszírozva

Rövidítések:

EH: HOP Ellenőrző Hatóság

ETHA: Európai Tengerügyi és Halászati Alap (2014-2020)

HAKI: Halászati Kutató Intézet

IgH: HOP Igazoló Hatóság

IH: HOP Irányító Hatóság

KK: Kifizetési kérelem

MASZ: Magyar Akvakultúra Szövetség

TK: Támogatási kérelem

2. sz. melléklet: A Halászati Operatív Program első számú módosítása – új pénzügyi keret

Év, a program forrása szerint, euróban:

KONVERGENCIA-CÉLKITŰZÉS SZERINTI RÉGIÓK	
Év	EHA (euró)
2007	0
2008	5,456,086
2009	5,145,790
2010	5,256,028
2011	5,856,938
2012	6,141,144
2013	6,435,371
EHA forrás összesen	34,291,357

(folyó áron)

NEM KONVERGENCIA-CÉLKITŰZÉS SZERINTI RÉGIÓK	
Év	EHA (euró)
2007	0
2008	89,023
2009	2,673
2010	85,758
2011	95,563
2012	100,199
2013	104,999
EHA forrás összesen	478,215

(folyó áron)

Prioritási tengelyek, euróban kifejezve:

KONVERGENCIA CÉLKITŰZÉS SZERINTI RÉGIÓK				
Prioritási tengely	Teljes támogatás	EHA hozzájárulás	Nemzeti hozzájárulás	EHA társfinanszírozási arány
I. Prioritási tengely	0	0	0	0
II. Prioritási tengely	36,328,326	27,246,244	9,082,082	75.00
III. Prioritási tengely	7,075,514	5,306,635	1,768,879	75.00
IV. Prioritási tengely	0	0	0	0
V. Prioritási tengely	2,317,971	1,738,478	579,493	75.00
Összesen:	45,721,811	34,291,357	11,430,454	75.00

(folyó áron)

NEM KONVERGENCIA CÉLKITŰZÉS SZERINTI RÉGIÓK				
Prioritási tengely	Teljes támogatás	EHA hozzájárulás	Nemzeti hozzájárulás	EHA társfinanszírozási arány
I. Prioritási tengely	0	0	0	0
II. Prioritási tengely	756,430	378,215	378,215	50.00
III. Prioritási tengely	200,000	100,000	100,000	50.00
IV. Prioritási tengely	0	0	0	0
V. Prioritási tengely	0	0	0	0
Összesen:	956,430	478,215	478,215	50.00

(folyó áron)

3. sz. melléklet: A magyar halgazdálkodási ágazat értékelése

A bemutatásban szereplő adatok 2012-ben megjelent és a 2011-es évre vonatkozó hivatalos forrásokból származnak az alábbi intézményektől:

- Központi Statisztikai Hivatal (KSH)
- Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI)
- Országos Halászati Adattár (OHA)
- Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH)
- Vidékfejlesztési Minisztérium adatbázisai
- Nemzeti Élelmiszerbiztonsági Hivatal (NÉBIH)
- FAO

A 2012.év ágazati adatai jelenleg még feldolgozás alatt vannak, így ezeket az éves jelentésben még nem tudjuk szerepeltetni.

A halgazdálkodási ágazat általános bemutatása

A magyar halgazdálkodási ágazat küldetése a változó társadalmi és gazdasági környezetben a magyar, egészséges, magas minőségű hal és haltermékek biztosítása a hazai és a külföldi fogyasztók számára. Figyelemmel a halgazdálkodás – kiemelten a tógazdálkodás és a természetesvízi halgazdálkodás természeti környezet formáló képességére – az ágazat küldetése továbbá a természeti értékek, különösen a vízi és vizes élőhelyek fenntartása, fejlesztése, vízgazdálkodásban betöltött szerepének kiteljesítése és a halászati hagyományok megőrzése. A folyamatosan növekedő kárókatona-állomány halállományra és az egyéb madárfajokra gyakorolt negatív hatása a halászati és az akvakultúra ágazatot, továbbá a természetvédelmet érinti és egyre nagyobb gazdasági jelentőséggel bír.

Mindez indokolttá és egyre sürgetőbbé teszi átfogó és összehangolt szakértői lépések előkészítését a tógazdasági és természetes vízi károk mérséklésének lehetőségeit és az Európai Unió madárvédelmi és élőhely-védelmi irányelvek, valamint a nemzeti természetvédelmi jogi keretet szem előtt tartva.

Az ágazat küldetésének megfogalmazása alapján szembetűnik, hogy a halgazdálkodás feladatai, felelőssége jócskán túlmutatnak a szűken értelmezett gazdasági szempontokon, akár ágazati, akár nemzetgazdasági szinten vizsgálva azt.

Az ágazat nemzetgazdasági jelentősége - a teljes halgazdálkodási ágazat (tógazdasági termelés + természetesvízi halfogás) által létrehozott összes termelési értéket figyelembe véve 2011-ben közel 12 milliárd forint (11 748 466 eFt), ami a mezőgazdaság GDP-jének 0,54 százalékát adja. Ugyanakkor a tógazdasági haltermelés a gazdasági szempontokon túl, többértékű funkciót tölt be. A megfelelő – természeti erőforrást megújító – halgazdálkodási technológia alkalmazása eredményeként kiemelt jelentőséggel bír természetvédelmi, vízgazdálkodási és társadalmi szempontból egyaránt. Ugyanez mondható el a természetesvízi halgazdálkodás működéséről, amely alapvetően járul hozzá megfelelő működése során a jelenlegi degradálódott környezeti feltételek között a természetesvízi ökoszisztémák fenntartásához.

Az akvakultúra szektor bemutatása

Tógazdálkodás

Az évente 14-16 ezer tonnát kitevő magyar akvakultúra étkezési hal termelésének 85-88 százaléka halastavi termelésből származik, a maradék részt precíziós haltermelő rendszerek adják.

2011-ben a teljes halastó művelési ágba tartozó terület mintegy 35,4 ezer hektár volt, amelyből a halastóterület mintegy 27,7 ezer hektár és ebből 24,4 ezer hektár az üzemelő halastavak területe. A 2007-2013 költségvetési időszak báziséve (2006) óta az üzemelő tavak területe 539 hektárral nőtt a Halászati Operatív Program beruházási támogatásának köszönhetően és a víztározók halastóvá minősítése eredményeként.

Tógazdasági haltermelésünk termelési intenzitása alacsony, a döntően alkalmazott extenzív és fél-intenzív termelési technológiákban az agro-kemizálásnak és az energiaigényes inputoknak kevés szerep jut, a termelési folyamatok csak kis részben vannak gépesítve, így a termelés kifejezetten környezetbarát módon történik. A termeléshez felhasznált felszíni vízkészletek a termelési folyamat során nem szennyeződnek, az alacsony tápanyag-bevitelnek köszönhetően az elfolyó víz minőségi paraméterei nem rosszabbak, mint a feltöltő vízé, hiszen a gabonára alapozott tápanyagbevitel szintje alacsony. Magyarországon az utóbbi években jelentős változás az alkalmazott tógazdálkodási technológiában nem történt, bár néhány tógazdaságban bevezetésre kerültek olyan technológiai elemek, amelyek a termelési intenzitást növelik - több gazdaságban előtérbe került a teljes értékű tápok használata, néhány gazdaságnál kombinált technológiákat alkalmaznak, és az új hozamnövelő vízkezelési eljárások is terjednek. Jó példa erre egy Balaton melléki vállalkozás, amely részben saját üzemének, részben a déli part egy részének halellátására lát lehetőséget halászati vállalkozásain keresztül. A Halászati Operatív Program beruházási támogatásának köszönhetően ez a halászati területen „kezdő” mikrovállalkozás tavai felújításával, halászati gépparkjának kialakításával, üzembe helyezésével tervezi elindítani a compó és a keszegfélék félintenzív termelését, új fajt bevezetve a tógazdasági termelésbe.

Ugyancsak szükséges megemlíteni, hogy a támogatás segítségével a Biharugrai Halastavak Kft., amely 1913 óta folytat tógazdálkodási tevékenységet a békés megyei Biharugra térségében, a termelői- és telepi infrastruktúra, a halgazdaság leromlott állapotának helyreállítását, korszerűsítését el tudja végezni. A vállalkozás által működtetett tavak területe részét képezi az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területeknek (Natura 2000), valamint országos jelentőségű védett természeti terület, a Kőrös-Maros Nemzeti Park része. A természetvédelmi korlátozásokat a Társaság figyelembe veszi a tógazdaság működtetése során, a technológiát is ennek megfelelően alakítja ki.

Precíziós haltermelő rendszerek

2011-ben Magyarországon 14 telephelyen foglalkoztak magas termelési intenzitású, kontrollált körülmények melletti haltermeléssel, esetenként több halfajt is termelve egyazon telephelyen. Fajonkénti és rendszerenkénti bontásban kategorizálva:

- 5 telephelyen pisztrángot tenyésztnek hidegvízi átfolyóvízes ill. recirkulációs rendszerben felszíni vízátfolyásra (patakra) alapozva;
- 4 telephelyen afrikai harcsát meleg átfolyóvízes rendszerben felszín alatti vízre alapozva;

- 6 telephelyen tokféléket nevelnek melegvizes átfolyóvizes ill. recirkulációs rendszerben felszín alatti vízre alapozva;
- 1 telephelyen barramundit termelnek recirkulációs rendszerben felszín alatti vízre alapozva;
- 1 telephelyen lesőharcsát tenyésztnek bányatóban ketreces rendszerben és
- 1 telephelyen pedig pontyot tenyésztnek ketreces rendszerben.

A precíziós haltermelő rendszerek kapacitásának időbeli vizsgálatánál figyelemre méltó, hogy bár az elmúlt években több korábban üzemelő telephelyen megszűnt a termelés, a 2007-2013 közötti Halászati Operatív Programnak köszönhetően az új üzemek létesítésével a kapacitások bővültek az elmúlt években.

Jól példázza ezt egy olyan vállalkozás, amely vásárolt telephelyen intenzív haltermelést kíván folytatni. A telephelyen tokféléket kívánnak nevelni 1 155 m³ új termelő rendszerben, 5 alkalmazottal, 130 tonna termelést tervez. A vállalkozás saját erőből kezdte el a beruházást. A Halászati Operatív Program beruházási támogatásának köszönhetően a minőségi haltermék ellenőrzéséhez szükséges berendezések, a szűrőrendszer, és annak kiszolgálását segítő berendezések beszerzésére, valamint a vállalkozás által épített intenzív haltelep vízkezelésének megoldásához szükséges beruházások elvégzésére is sor kerülhet.

A precíziós termelési rendszerek esetében különösen a geotermikus energiára alapozott üzemek fejlesztését kell kiemelni, annak ellenére, hogy a geotermikus energia halászati hasznosításának legnagyobb akadálya jelenleg az igen magas víz- és vízkezelési költség.

A termelési mutatók

Bár a hazai akvakultúra termelés volumene a tavi gazdálkodás nagy szerepe miatt az egyes évekre jellemző időjárás függvénye, 5-10 éves átlagban enyhén növekvő tendenciát mutat. 2011-ben bruttó haltermelésünk 22 585 tonna volt, melyből az étkezési hal mennyisége 16 347 tonnát tett ki. Külön megemlítendő, hogy az akvakultúrán belül az precíziós rendszerekből származó étkezési haltermelésünk 2011-ben 2 067 tonna volt.

A hazai akvakultúra fajonkénti összetétele

A haltermelést a tógazdasági ágazat dominanciájának megfelelően a pontyfélék túlsúlya (80-85%) jellemzi, az afrikai harcsa elmúlt évekbeli sikertörténetének köszönhetően azonban precíziós haltermelésünk némileg árnyalja ezt az egyoldalúságot. A közel évi 2.000 tonnás afrikai harcsa termeléssel Magyarország Európa második legnagyobb afrikai harcsatenyésztője Hollandia után.

A magyar tógazdasági haltermelés alapja a ponty. Az évszázados tenyésztői munka eredményeként rendelkezésre állnak a különböző adottságokhoz és termelési célokhoz adaptált, államilag elismert pontyfajták. E pontyfajták a magyar akvakultúra legértékesebb genetikai erőforrását alkotják, amelynek megővéséről a jövőben is gondoskodni kell. A minőségi pontytermelés hatékonyságának növelése érdekében 2008 óta minden évben lehetőség van csekély összegű, vissza nem térítendő támogatás igénylésére, melynek szükségességét bizonyítja, hogy évek óta 60-65 pontyos gazda igénybe is veszi ezt a lehetőséget. A kínai pontyfélék (fehér busa, pettyes busa, amur) aránya némileg csökkent az elmúlt években, az utóbbi évek technológiai előrelépései ellenére sem sikerült növelni az értékesebb fajok (pl. harcsaformájúak, sügérfélék, csuka, compó, tokfélék, stb.) arányát. A termelésbiológiai-ökológiai és ökonómiai szempontoknak egyaránt megfelelő polikultúras termelési szerkezet kialakítása szakmai kihívás a halastavi gazdálkodók számára.

Bár precíziós termelésünkben az afrikai harcsa hasonlóan domináns, mint a ponty a tógazdálkodásban, az elmúlt évek befektetései a tokfélék (kaviárcélú) tenyésztésébe a közeljövőben megnövelhetik a toktermelés részarányát különösen a termelési értéket tekintve.

Természetesvízi halgazdálkodás

Magyarországon a természetesvízi halgazdálkodással hasznosított természetes vizek kiterjedése 2011-ben 140 988 hektár volt. A halászati vízterületek száma és kiterjedése az elmúlt öt év során növekedett. A területnövekedés oka több, elsősorban kisebb természetes víztér halászati nyilvántartásba vétele, illetve azokon a természetesvízi halgazdálkodási tevékenység megkezdése.

A nyilvántartott halászati vízterületek között az állóvizek aránya meghaladja a kétharmadot. A természetes vizek közül területét tekintve meghatározó a Balaton. A Balaton, a Kis-Balatonnal együtt a hazai nyilvántartott halászati vízterületek 45%-t adják. A vízfolyások közül kiemelkedik a Duna, valamint a Tisza. E két folyó mellett a többi nagy-, közepes- és kisfolyó, valamint az egyéb kisvízfolyás típusok aránya mintegy egyharmad.

A nyilvántartott halászati vízterületeket az alábbi hasznosító típusok szerint csoportosítjuk:

- állami, önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok által hasznosított vizek;
- magántulajdonú gazdasági társaságok által hasznosított vizek;
- halászati, mezőgazdasági szövetkezetek által hasznosított vizek;
- kistermelők által hasznosított vizek és
- horgász-szervezetek kezelésében lévő vízterületek.

A természetesvízi halzsákmány mennyisége 2011-ben 7 047 tonna volt.

A halfogások összes mennyisége statisztikai szempontból az utóbbi tíz évben állandónak tekinthető. Volumene mintegy 7 000 tonna. A horgászat részesedése a természetesvízi halfogásból növekedett, a horgászat a természetes vizek hasznosításában meghatározóvá vált. A hasznosítás mértéke nem homogén, az egyes vízfolyás- és állóvíztípusokban mind a telepítés, mind a fogás mennyisége eltéréseket mutat.

Magyarországon horgászni és/vagy halászni csak érvényes, évenként kiváltandó állami horgászjegy, illetve állami halászjegy birtokában lehet. A kiadott állami jegyek száma alapján nagy pontossággal határozható meg a horgászok, illetve a halászok száma az adott évben. 2011-ben az állami horgászjeggyel rendelkezők száma 380 640 fő volt. Az állami halászjeggyel rendelkezők létszáma 2011-ben 2 042 fő volt. Ez a horgászlétszámhoz viszonyítva nem éri el az 1%-ot.

Az illegális halfogás továbbra is jelentős gazdasági kárt okoz az ágazatnak, amit alátámaszt az is, hogy az elmúlt évek halvédelmi bírságok (halászat, horgászat) tekintetében csökkenő tendenciát mutatnak ugyan, de 2012-ben még mindig 3784 esetben került sor bírság kiszabására, összesen 113.868.000 Ft értékben.

Az illegális halfogás legáltalánosabban a halfogásra jogosító okmányok – állami horgászjegy és/vagy területi engedély – hiányában történő horgászat, amely az összes jogsértő cselekmény kb. 80 %-át teszik ki. Az engedélyek nélküli halászat (orvhalászat) szintén jelen van, azonban nehezebben számszerűsíthető, mint az orvhorgászat. Ennek az az oka, hogy az orvhalászok egyre kifinomultabb eszközökkel, fejlett technológiát alkalmazva dolgoznak,

amelyek felderítése egyre nagyobb és nehezebb feladatot jelent a halászati örök és a rendőrhatalóság számára.

Az esetek többségében a törvénytörő polgár úgy kerül tetten éérésre, hogy zsákmánnyal nem rendelkezik, azonban 2012-ben több olyan esetet is felderítettek az ellenőrzésre jogosultak, amikor tiltott, ún. gereblyező módszerrel fogtak halat az elkövetők.

Összességében kijelenthető, hogy az illegális halfogás továbbra is jelen van Magyarországon vizein, de a következetes halórzési, rendvédelmi és halászati hatósági munkának is köszönhetően fokozatosan mérséklődik. Ezzel együtt jelentős előrelépés csak összehangolt és célzott intézkedésekkel érhető el, amelynek azonban nagyobb költségvonzata is van.

Halfeldolgozás, kereskedelem és halfogyasztás

Az elmúlt évtizedben a hazai halfeldolgozó üzemek kibocsátása mind mennyiségben, mind értékben összességében stagnál, vagy csak kis mértékben növekszik. A hazai halforgalmazás területén a legfontosabb termékpálya szereplők gazdasági jelentősége és az általuk forgalmazott hal és halászati termékek mennyisége megnőtt, minőségükben azonban kevésbé változtak. A friss hal termékeket forgalmazó cégek közül csak kevés tud országos lefedettséget biztosítani, valamint az is elmondható, hogy nincs „standard minőség” a hazai előállítású friss hal termékek piacán.

2011-ben 30 halfeldolgozó létesítmény rendelkezett EU engedélyezési számmal. Az esetenként többféle terméket előállító üzemeket kategóriákba és kiegészítő tevékenységekbe besorolni az alábbiak szerint lehet:

- friss halkészítményeket előállító üzem (6 db)
- feldolgozó üzem (15 db)
- vágóhid (4 db)
- daraboló üzem (6 db)
- újracsomagoló üzem (12 db)
- hűtőház (9 db)

Az elmúlt évben feldolgozott hazai édesvízi halmennyiség körülbelül 3 500 tonna volt és körülbelül ugyanennyi mennyiségű import hal került feldolgozásra. A 3 500 tonna feldolgozott halnak körülbelül 50 százaléka afrikai harcsa, 20%-a busa, 15%-a ponty és 15%-a egyéb halfaj (amur, keszeg, kárász, süllő, harcsa, csuka stb.). A feldolgozóüzemek által előállított termékek közül legjelentősebb a csomagolt, fagyasztott és hűtött haltörzs, majd a halszelet, halfilé friss és fagyasztott formában. További termékek még a halászléalap és kocka, halkonzerv, füstölt hal, pácolt hal, halpép, valamint hidegkonyhai készítmények készítésére alkalmas termékek. A magasabb szintű feldolgozottság hozzáadott költségei azonban a versenyképességet rontják, mert a piac még nem tolerálja kellő mértékben az ilyen termékekben lévő hozzáadott értéket. A magasabb hozzáadott értéket képviselő termékek mind nagyobb mennyiségben történő előállításához nyújtott lehetőséget a Halászati Operatív Program beruházási támogatása a Győri ELŐRE Halászati Termelőszövetkezet számára. A vállalkozás jelenleg Magyarország édesvízi halpalettájának egyik legszínesebb termékkörével rendelkezik, amelyben a konyhakész élelmiszerek is megtalálhatóak. A cég Kisbajcon található hét hektáros telephelyén harminc embernek biztosít munkát. Tározótavaiban akár 500 tonna élőhalat is biztonságosan tud tárolni. Az intenzív halnevelő telep összesen 2.500 köbméter térfogatú új betonmedencéiben tokfélék, süllő és afrikai harcsa nevelése folyik. A vadonatúj halfeldolgozó üzemben készülnek a „Bajeshal” márkanéven forgalomba hozott konyhakész haltermékek. Ezek között piacvezető a füstölt afrikai harcsafilé, a tokfilé, illetve a prémium minőségű „Caviar Danubius” tokhal kaviár. A cég slágertermékei között említhetjük

még a szigetközi vödrös halászlét és halászlé-sűrítményt, illetve a szintén saját receptúra alapján készülő halpástétomot és halsalátát.

A feldolgozott hazai termelésű hal legnagyobb része élve kerül értékesítésre. A hazai piacokon a termelők általában élő pontyot, afrikai harcsát, busát, amurt és ragadozó fajokat értékesítenek a kiépült kereskedelmi kapcsolatok útján. Az export tevékenységet főleg a haltermelők és halkereskedők bonyolítják, mivel annak elsődleges terméke az élőhal. Az élőhal exportban az ezredforduló után folyamatos csökkenés, majd 2008-tól kismértékű, de folyamatos növekedés volt megfigyelhető. 2011. évben kimagaslóak voltak az eredmények, élő hal exportunk 4 258 tonnára emelkedett.

A friss és hűtött haltermékek exportja is rendkívül megnövekedett és 2011-ben 652 tonnát tett ki és a fagyasztott halak exportja is 1 166 tonnára növekedett, de ebből a legjelentősebb mennyiséget a tovább feldolgozott import makréla jelentette (1 043 tonna).

A magyarországi hal és halászati termékek import mennyisége és értéke még mindig jelentősen meghaladja az export mennyiségét. Összességében a behozott termékek mennyisége 2011-ben 21 957 tonna volt. Csökkenő behozatali árak mellett nőtt az élő hal, valamint a friss és fagyasztott termékek importja, ami figyelmeztetés lehet a hazai termelőknek a belföldi piacvesztés veszélyére. Az importban – mely főleg feldolgozott, vagy elsődleges feldolgozáson átesett halak forgalmazását jelenti – megjelennek a multinacionális kiskereskedelmi hálózatok is.

A hazai halfogyasztásunk a hazai statisztikai módszertant követve nagyságrendileg az utóbbi éveknek megfelelően 2011-ben is 4 kg körül alakult (3,99kg/fő/év), melynek mintegy felét az importált haltermékek adják. Ez a módszertan a hazai termelésű hal alapanyagot a termelési statisztikákra alapozva élősúllyal veszi figyelembe függetlenül attól, hogy feldolgozva került-e a fogyasztói piacra vagy élve/frissen. Ezzel szemben az importált termékek nettó súlyban jelennek meg, így jelentősen – feldolgozottsági foktól függően – alulbecsült súllyal szerepelnek a fogyasztási statisztikákban.

Mindezek miatt a más módszertant alkalmazó nemzetközi szervezetek magasabb halfogyasztást mutatnak ki hazánkban. A feldolgozott termékeket élősúllyra átváltó FAO-statisztikában az egy főre jutó magyarországi halfogyasztás például 5,1 kg volt 2007-ben.

A termékcsoportok szerinti bontás 2011. évi adatai alapján látható, hogy a fagyasztott haltermékek aránya az évek óta tartó növekedéssel szemben csökkenést, a tartósított haltermékek aránya azonban továbbra is növekedést mutat. Az élő, friss vagy hűtött termékek aránya 2010-ben a hazai halfogyasztás 48%-át adta, 2011-re ez már 51%-ra emelkedett

A hazai halfogyasztás alacsony színvonalán túl a magyarországi fogyasztók halfaj és haltermék ismerete alacsony és hiányos. A pontytermékek relatív kedveltsége nem növekedett az elmúlt években, inkább stagnált, azonban az intenzív termelésből származó haltermékek elfogadottsága és kereslete dinamikusan növekedett. Az is megfigyelhető, hogy az import termékek széles választéka dinamikusan teret nyer a magyarországi piacon.

Foglalkoztatás

A hazai haltermelésünk szinte kizárólag Magyarország elmaradott régióira koncentrálódik, ezen belül is a vidéki térségekre. Étkezési haltermelésünk 81 %-át három régió, Észak-Magyarország, Dél-Dunántúl és Dél-Alföld adja. Megyénként vizsgálva Hajdú-Bihar megye (26,4%) és Somogy megye (12,4%) a legfontosabb helyszínei hazai akvakultúránknak.

Az üzemszerkezetet vizsgálva elmondható, hogy az egyéni gazdaságok aránya lényegesen kisebb (az összes halastó terület 5,4% százalékán gazdálkodnak, a termelésen belüli részarányuk pedig 4,1%) mind a mezőgazdaság, illetve az állattenyésztés egyéb ágazataiban. Mindez szorosan összefügg az intenzív tavi technológiák elterjedtségének hiányával, hiszen az extenzív, fél-intenzív technológiák kis hozamai mellett csak 50-100 hektáros méretben lehet nyereségesen gazdálkodni, ami nem teszi lehetővé a tagoltabb üzemszerkezet kialakulását. Az intenzív, több tonna/hektár hozamot biztosító tavi technológiák térnyerésével a fajlagos (1 tonna/év kapacitás létesítésére vonatkozó) beruházási költségek csökkenthetőek lennének és út nyílhatna kisebb tőkével rendelkező mezőgazdasági gazdálkodók termelésbe vonása számára.

Az akvakultúra ágazat munkaerő-igénye (teljes munkaerő egyenértékben mérve) évek óta nagyjából 1 400 fő, amelyen belül az éves alapon foglalkoztatottak száma csökken (1 200), az alkalmi munkavállalók által ledolgozott munkanapok száma azonban jelentősen növekszik. A halászatban dolgozók korösszetétele kedvezőtlen, magas a nyugdíj korhatár közelében lévők aránya. A halászatban dolgozók korösszetételének javítása érdekében ösztönözni szükséges a fiatal halászok vállalkozásainak indítását, illetve a már működők termelési alapjainak a fejlesztését.

A halgazdálkodás, a mezőgazdaság, a környezet- és természetvédelem, valamint a vidék szorosan egymásra utalt területek, mindamelllett, hogy a vidéki térség és benne a halastó a termelés színhelye és egyben biológiai és társadalmi élettér is. Az ágazat küldetését felvállalva a bevételi profiljukat diverzifikáló gazdaságok a termelési funkción túl el tudják látni a természeti értékek fenntartását és fejlesztését, az extenzíven művelt kultúrtáj ápolását, a halászati hagyományok megőrzését, valamint a rekreációs (horgászat, vizes élőhelyekre alapozott turizmus) igények kiszolgálását.

A hazai tógazdaságok többsége nem felel meg mindegyik funkciónak, de a jövőben bizonyosan növekedni fog azon gazdaságok száma, amelyek a multifunkcionalitás teljes kihasználására törekednek a vállalkozás szintjén – ezzel is hozzájárulva a foglalkoztatás növeléséhez.

4. sz. melléklet: Jogi tábla

A 2. és 3. prioritási tengelyes rendeletek és módosításaik összefoglalása

2. prioritási tengely	50/2011. (VI. 6.) VM rendelet	az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti beruházási támogatások feltételeiről	5/2012. (II. 10.) VM rendelet	az Alaptörvény hatálybalépésével összefüggően Hazánk elnevezésének „Magyar Köztársaság”-ról „Magyarország”-ra történő változásából eredő, a vidékfejlesztési miniszter feladatkörébe tartozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról
			20/2012. (III. 7.) VM rendelet	az egyes agrártárgyú miniszteri rendeletek módosításáról;
			59/2012. (VI. 28.) VM rendelet	az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
			97/2012. (IX. 13.) VM rendelet	az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti beruházási támogatások feltételeiről szóló 50/2011. (VI. 6.) VM rendelet módosításáról
	110/2011. (XI. 24.) VM rendelet	az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 2. prioritási tengelye szerinti vízi környezet védelmével kapcsolatos intézkedések feltételeiről	59/2012. (VI. 28.) VM rendelet	az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
3. prioritási tengely	54/2012. (VI. 21.) VM rendelet	az Európai Halászati Alap társfinanszírozásában megvalósuló Halászati Operatív Program 3. prioritási tengelye szerinti közös érdekeket célzó intézkedések támogatásának feltételeiről	137/2012. (XII. 22.) VM rendelet	az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól
	154/2011. (VIII. 10.) Korm. Rendelet	A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kijelöléséről	103/2012. (V. 25.) Korm. rendelet	a Magyar Turizmus Zrt. közösségi agrármarketing tevékenységgel kapcsolatos feladatainak meghatározásáról és egyes jogszabályok módosításáról
			264/2012. (IX. 17.) Korm. rendelet	a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet feladatkörét érintő egyes kormányrendeletek módosításáról
			278/2012. (IX. 28.) Korm. rendelet	a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv kijelöléséről szóló 154/2011. (VIII. 10.) Korm. rendelet módosításáról